

PALSGAARD
CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY-RAPPORT 2010

1. HVAD ER CSR?

Ved samfundsansvar (Corporate Social Responsibility - CSR) forstås, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
www.samfundsansvar.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 Hvad er CSR?	2
2 Om rapporten	3
3. Palsgaard kort fortalt	4
4 Budskab fra ledelsen	6
5 Vores fundament og bæredygtighedsagenda	8
6 Kundedreven innovation	12
7 Råvarer og leverandører	14
8 Vores medarbejdere	16
9 Produktion og miljø	20
10 Salg og logistik	24
11 Produkternes anvendelse	26
12 Bidrag til samfundet	30
13 Dataoversigt	34
14 Erklæring fra CSR revisor	35
15 Rapporteringspraksis	36
16 GRI-tabel	38

2. OM RAPPORTEN

Dette er Palsgaards første CSR-rapport. Det er rapportens formål at give et balanceret billede af de væsentlige CSR-relaterede mål, emner, aktiviteter og resultater i de selskaber, som rapporten omfatter.

OMFANG

Rapporten omfatter følgende juridiske enheder: Schou Fondet, Palsgaard Gods A/S med tilhørende skov- og landbrugsarealer, Palsgaard A/S med datterselskaber, Nexus A/S samt det 50% ejede selskab Emulsion Holland (se figur i afsnit 3). De omfattede enheder benævnes under ét som 'Palsgaard'. Associerede selskaber hvori Palsgaard ikke har bestemmende indflydelse er ikke omfattet af rapporten. Omfang for rapporterede data er uddybet i [afsnit 15](#). Rapporten dækker året 2010.

RAPPORTERINGSPRINCIPPER

Rapporten er udarbejdet ved brug af rapporteringsprincipperne i Sustainability Reporting Guidelines fra Global Reporting Initiative (GRI) og det tilhørende sektorsupplement for levnedsmiddelproduktion. En oversigt over relevante GRI-indikatorer med referencer kan findes i [afsnit 16](#). De emner vi rapporterer om er udvalgt gennem en interessent- og væsentlighedsvurdering foretaget i forbindelse med udviklingen af

Palsgaards CSR-strategi (se [afsnit 5](#)). Vores væsentligste interessenter i relation til denne rapport vurderes at være vores kunder, medarbejdere, trendsættende detailhandel, lokalsamfund, pressen, væsentlige konkurrenter og NGO'er.

Rapporten og de tilhørende data er gennemgået af en uafhængig trediepart, og erklæringen fra denne kan findes i [afsnit 14](#). Endvidere redegør vi for rapporteringspraksis i [afsnit 15](#).

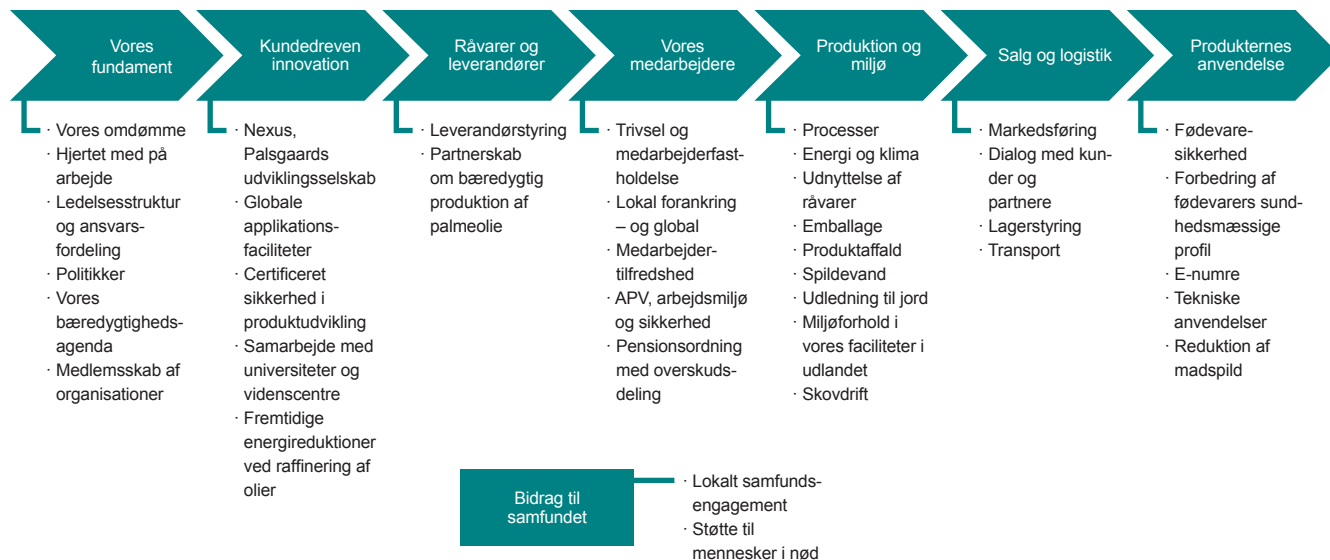
RAPPORTSTRUKTUR

Rapporten følger vores værdikæde (afsnit 5-12), og tager udgangspunkt i vores kulturelle afsæt. Værdikæden omfatter produktets livsforløb fra ideen skabes og frem til det som bestanddel i fødevarer havner på forbrugers bord. Efterfølgende beskrives vores bidrag til det omliggende samfund. Denne opbygning udgør en logisk struktur for vores processer og produkter. Læsere, der har interesse i særlige emner kan med fordel benytte henvisningerne i GRI-tabellen s. [38-39](#).

For spørgsmål angående denne rapport, kontakt CEO Birger Brix eller Salgs- og Marketingdirektør Jakob Thøisen.

Figur 1:

Rapportstruktur

3. PALSGAARD KORT FORTALT

Palsgaard udvikler og producerer emulgatorer og stabilisatorer til fødevarerindustrien. Vi har produktionsanlæg i Danmark, Mexico og Holland, applikations-centre i Danmark, Singapore og Mexico samt en salgsorganisation, der dækker 98 lande. Endvidere driver vi i alt 6090 ha skov og landbrug i Danmark, Letland og Estland. Produktionsvolumen i Palsgaard A/S er gennemsnitligt vokset 12,0% om året siden 1997.

ORGANISATIONSDIAGRAM

I organisationsdiagrammet er markeret med blått hvilke enheder, rapporten omfatter. Ledelsesstrukturen og ansvarsfordelingen er nærmere beskrevet i [afsnit 5](#).

Figur 2
Schou Fondet

VÆSENTLIGSTE CSR-NØGLETAL OG MÅL

	2006	2007	2008	2009	2010	Mål 2011	Mål 2015
Ulykkesfrekvens (ulykker m. fravær pr. mio arbejdstimer)	12	19	10	18	20	-	3
CO ₂ -emission (kg CO ₂ pr. kg produkt)	0,47	0,45	0,44	0,40	0,32	0,20	0,15
Spildevandsudledning (l pr. kg færdigvare)	1,84	1,65	1,50	1,47	1,22	1,15	1,00
Råvareforbrug (kg pr. 100 kg færdigvare)	106,20	107,00	106,90	107,60	107,90	106,00	104,00
RSPO-certificeret palmeolie*	-	-	-	-	-	-	100%
Genanvendelse af råvareemballage*	-	-	-	-	-	-	90%

*Data for tidligere år er ikke tilgængelige.

Figur 3

PALSGAARD A/S Datterselskaber og JOINT VENTURES

4. BUDSKAB FRA LEDELSEN

KÆRE LÆSER

At 'opføre sig ordentligt' har altid været en naturlig del af hverdagen i Palsgaard og kan føres over 100 år tilbage i historien. Palsgaards grundlægger Einar Viggo Schou lagde dengang særlig vægt på medarbejdernes og lokalsamfundets trivsel, og hans værdier er gennem tiden blevet videreført og opdateret. I dag udtrykker vi med ordene 'heart working people', hvordan vi opfatter os selv og hvordan vi ønsker at blive opfattet af omverdenen. Denne CSR-rapport skal give vores interessenter et samlet indblik i, hvordan disse værdier har udmøntet sig i 2010, og hvilke mål vi har sat for fremtiden.

Schou Fondet med underliggende virksomheder udgør en unik enhed med sin kombination af landbrug, skovbrug, forskning og industri, sin særlige fokus på medarbejderne og lokalsamfundet og sin globale orientering. Vores formål er at bevare og udvikle Palsgaard som en god arbejdsplads, drive forskning og bevare og forskønne godset og den omkringliggende natur. Gode økonomiske resultater er vores middel til at opfylde disse formål – ikke et mål i sig selv.

Dette betyder dog ikke at vi skal gå i stå økonomisk og størrelsesmæssigt. Jeg tror på, at stabil og bæredygtig vækst er en forudsætning for at opretholde vores forretning og opfylde vores formål, og jeg ønsker at vi skal udvikle os i et tempo, som tillader os at bevare vores kulturelle værdier, ikke udsætter os for unødige økonomiske risici og bidrager til en bæredygtig udvikling. Vores status som fondsejet virksomhed giver os god mulighed for et sådant langsigtet strategisk udsyn.

De sidste 13 år er produktionen i Palsgaard A/S i gennemsnit vokset med 12% om året, og jeg er ikke i tvivl om, hvilke væsentlige elementer der har – og fortsat vil – sikre os succes fremover. Det kan sammenfattes i disse fem elementer:

- Vores produkters kvalitet og innovation
- Vores tætte samarbejde med kunderne
- Vores fastholdelse og udvikling af dedikerede medarbejdere
- Vores optimering af ressource- og energiforbrug
- Vores historiske baggrund og stærke kulturelle værdier

Vi har i slutningen af 2010 påbegyndt udviklingen af en samlet strategi for vores CSR-indsats, og dette arbejde fortsætter i 2011. Som startskud på strategiprocesen har vi sat os et ambitiøst klimamål om CO₂-neutralitet i 2020. Dette mål er sat på baggrund af at Palsgaards processer er energikrævende, og vi ser det som en del af vores ansvar at nedbringe den klimapåvirkning, som vores energiforbrug er årsag til. Under strategiprocesen har vi desuden sat mål for miljø- og arbejdsmiljøforbedringer i produktionen og forbedring af kompetencer hos vores medarbejdere. I vores leverandørkæde vil vi sætte fokus på ansvarlighed og reducere risiko for korruption, og i vores datterselskaber vil vi integrere CSR-hensyn i passende omfang. Endelig vil vi sikre, at de råvarer vi indkøber er produceret bæredygtigt og vi vil fortsætte vores indsats i de lokalområder, hvor vi opererer.

Som det fremgår af denne rapport er flere af målene kvantitative og tidsbestemte, mens enkelte vil blive endeligt fastlagt i 2011. De mål, der er rettet mod leverandørkæden, kan blive en udfordring for os som den relativt lille spiller på markedet, vi er, men vi ser det som en væsentlig del af vores ansvar og rolle som 'heart working people' at forsøge at påvirke vores samarbejdspartnere til større ansvarlighed i det omfang, der er muligt for vores forretning.

For Palsgaard er CSR en rejse, ikke en destination. Jeg ser frem til i denne og de kommende års CSR-rapporter at kunne vise, hvordan vi arbejder med ansvarlighed og bæredygtighed og konstant sætter nye mål undervejs.

God læselyst.

Birger Brix,
Ansvarlig leder, Schou Fondet
17. maj 2011

Birger Brix
Ansvarlig leder, Schou Fondet

5. VORES FUNDAMENT OG BÆREDYGTIGHEDSAGENDA

Schou Fondets virksomheder er kendetegnet ved en unik kultur, der er stærkt præget af vores lange historie. De fysiske rammer for kulturen er det smukke Palsgaard Gods og de tilhørende naturarealer, som rummer vores hovedkvarter. Vi har en stærk tilknytning til lokalsamfundet, men samtidig er kernen i vores forretning det tætte samarbejde med kunder over hele verden. Denne kombination af lokal forankring og globalt udsyn ser vi som en af vores største styrker. En anden styrke vi i al beskedenhed vil fremhæve er vores tradition for at optræde ansvarligt overfor hinanden, vores samfund og miljøet. Dette har været en tradition, der går tilbage til virksomhedens stifter Einar Viggo Schou og længe før udtrykket 'Corporate Social Responsibility' (CSR) blev et begreb.

vores kvalitetssikringsprocedurer og vores innovationsarbejde, der i stort omfang foregår i tæt samarbejde med kunderne på vores applikationsfaciliteter ([Se afsnit 6](#)).

Som arbejdsgiver ønsker vi at være en attraktiv og udviklende arbejdsplads, og vi har gennem vores fondsstruktur givet medarbejderne en særlig status, idet det er blandt Schou Fondets formål at være et godt sted at arbejde. ([Se afsnit 8](#)).

Overfor vores omverden er det vores ønske at være ansvarlig – både lokalt gennem aktivt engagement i lokalsamfundet og globalt gennem en effektiv klimaa- og miljøindsats. (Se [afsnit 9](#) og [12](#)).

VORES OMDØMME

Hos Palsgaard ønsker vi, at vores navn er kendt for og forbindes med høj kvalitet samt service, hvilket for os betyder, at produkterne opfylder kundernes forventninger til funktionalitet og samtidig lever op til de strengeste krav om fødevarer sikkerhed. Dette opnår vi gennem

Endvidere ser vi det som en generel og grundlæggende forudsætning, at vi optræder økonomisk ansvarligt, sådan at vi gennem innovation, procesoptimeringer og risikominimering sikrer en stabil forretning og derved er en pålidelig leverandør for vores kunder og en sikker arbejdsplads for vores ansatte.

Palsgaards Mission *Med en god arbejdsplads og avanceret teknologi som fundament, producerer og sælger vi højt forædlede og kundetilpassede emulgator- og stabilisatorløsninger til det globale fødevaremarked*

Palsgaards Vision *Vi vil være den foretrukne samarbejdspartner og leverandør af kvalitetsprodukter, service og viden til regionale og multinationale fødevarerproducenter*

Palsgaards Værdier *Loyalitet – ansvarlighed – engagement*

Schou Fondets formål

- At råde over virksomheder, som Fondets øverste myndighed måtte finde hensigtsmæssige til opfyldelse af Fondets øvrige mål.
- At bevare og videreudvikle godset Palsgaard med dets herligheder som et smukt og for alle ansatte godt arbejdssted.
- At oprette, råde over og støtte selvstændige virksomheder for forskning og udvikling inden for de områder, Fondets øverste myndighed måtte finde formålstjenlig til fremme for Fondets virksomheder.
- At yde støtte til Palsgaard Fondet i det omfang, Schou Fondets øverste myndighed skønner det forsvarligt under hensyn til Schou Fondets øvrige formål.

we are
experts in
emulsifiers and
stabilizers for bakery,
confectionery, dairy, ice cream,
margarine and fine foods - and we
are happy to share our expertise. our
company values can be defined
words: **loyalty, responsibility** and
we aim to be the preferred partner
products, application service and know-
how to regional and multi- national food companies. to Palsgaard
loyalty means that we act as a reliable and honourable business
partner for our customers. we treat information confidentially and know
how to keep a business secret. to Palsgaard **responsibility**
means caring about the environment and being aware of our corporate
social responsibility; we have a goal to be CO₂ neutral by 2020 and
are members of SEDEX and RSPO. to Palsgaard **commitment**
means we are dedicated to getting the best results for our customers'
products - to the benefit of their customers. we care about our
employees and have a declared aim that Palsgaard must be
a pleasant place to work. Palsgaard we know that our
most important resource is the know-how and dedication
found in our employees. **Heart** we are committed to
getting the best results with our products in our pilot plants
and in your facilities. **Working** at Palsgaard we
don't sell standard solutions - we start with YOUR needs.
Palsgaard - Heart Working **People** heart work is
the best way to achieve success - let us help YOU
get it. our products are produced according to the
strictest quality criteria. we are **experts**
in **emulsifiers** and **stabilizers**
and we are happy to share our
expertise with you. let our
pilot plants help you shorten
the step between **idea**
and your new product.
heart work is the best
way to succeed
- let us help
you do
SO.

HJERTET MED PÅ ARBEJDE

I slutningen af 2010 har vi sat ord på vores unikke kultur med sloganet 'Heart working people'. Gennem dette slogan giver vi udtryk for vores måde at omgås hinanden og vores interesser på – særligt:

- vores nære og fortrolige samarbejde og videns-delning med kunderne
- vores dedikation til det daglige arbejde og til at skabe løsninger, der forbedrer fødevarer
- vores omsorg for hinanden som medarbejdere
- vores engagement i det omgivende samfund

LEDELSESSTRUKTUR OG ANSVARSFORDELING

Palsgaard ejes af Schou Fondet, hvis væsentligste formål er at drive virksomhed, støtte virksomhedsrelevante forskning og udvikling samt at drive godset Palsgaard med dets herligheder som et smukt og godt arbejdssted for alle ansatte.

Fondsstrukturen giver os en frihed til at tænke mere langsigtet end f.eks. mange børsnoterede selskaber og til at prioritere mere helhedsorienteret, således at vi gennem ansvarlig vækst kan arbejde ud fra vores formål frem for udelukkende at fokusere på det økonomiske resultat. Vores ejerskabsstruktur fungerer ligeledes som et værn mod at f.eks. konkurrenter uønsket kan forsøge at erhverve ejerandele i vores virksomhed. Bestyrelsen i Schou Fondet består af tre medlemmer. Et nyt medlem af bestyrelsen vælges af de øvrige bestyrelsesmedlemmer, det fratrædende medlem samt fondets ansvarlige leder.

Fondets ansvarlige leder har ansvar for at varetage Schou Fondets formål og bestyre fondets formue, således at formålet opfyldes. Samtidig beklæder den ansvarlige leder stillingen som administrerende direktør i virksomheden Palsgaard Gods A/S.

Schou Fondet ejer en række virksomheder, som fremgår af organisationsdiagrammet i [afsnit 3](#). Direktørerne for de enkelte kontrollerede virksomheder er forpligtet til at drive selskabet under iagttagelse af Schou Fondets formål samt at følge eventuelle retningslinjer, der bliver anvist af bestyrelsen.

POLITIKKER

For at sikre at vi lever op til Schou Fondets formål og de enkelte virksomheders mål, har Palsgaard vedtaget en række politikker og vejledninger, som udtrykker vores holdninger og sætter retningslinjer for vores aktiviteter. Politikkerne er i begyndelsen af 2011 blevet opdateret for at afspejle vores ambitioner på CSR-området. De er gældende for samme juridiske enheder som denne rapport omfatter ([se afsnit 2](#)).

Nye politikker og vejledninger indføres i takt med og i det omfang, vi anser det for nødvendigt med formaliserede retningslinjer. Der er således områder, hvor der ikke er nedskrevne politikker, men som administreres via den enkeltes ansvar for at arbejde i overensstemmelse med Schou Fondets formål og i overensstemmelse med lovgivning, almindelig anstændighed og sund fornuft. De områder, hvor vi

har fundet det nødvendigt at udtrykke en særlig holdning og præcisere vores indsatsområder, er dækket af følgende politikker:

- Code of Conduct
- Miljøpolitik
- Produkt- og kvalitetspolitik
- Indkøbspolitik
- Medarbejderpolitik

For at sikre at vores processer lever op til politikker, standarder og lovkrav, har vi bl.a. nedskrevet retningslinjer i virksomhedens personalehåndbog, kvalitetsstyringssystem m.m.

Vi har i slutningen af 2010 besluttet at gennemføre en samlet opdatering af alle vores politikker. Dette arbejde gennemføres i løbet af 2011.

VORES BÆREDYGTIGHEDSAGENDA

I takt med at vores forretning er vokset, og der generelt er kommet større fokus på virksomheders sociale ansvar, har vi set et behov for at arbejde systematisk med vores kultur og formalisere vores udøvelse af ansvarlighed gennem opstilling af en samlet CSR-strategi. I slutningen af 2010 påbegyndte vi arbejdet med strategiprocesen, som er

fortsat i 2011. Ved at vurdere rammerne for strategien – bl.a. forventninger fra vores interessenter, risici og muligheder, udviklingsområder og optimeringspotentialer – har vi fastlagt de overordnede mål for arbejdet med CSR. Målene er skitseret nedenfor og uddybet andre steder i denne rapport.

- Vi vil være CO₂-neutrale.
- Vi vil reducere vores spildevandsmængde.
- Vi vil reducere vores mængder af affald og spild.
- Vi vil reducere vores emballagemængde.
- Vi vil forbedre vores arbejdsmiljø.
- Vi vil øge medarbejdernes kompetencer.
- Vi vil forbedre styring og integration af CSR i datterselskaber.
- Vi vil forbedre vores leverandørstyring.
- Vi vil øge vores indsats for at mindske korruption.
- Vi vil fortsætte vores indsats i lokalområdet.
- Vi vil øge vores andel af RSPO-certificeret palmeolie til 100%.
- Vi vil være kendte for bæredygtighed.

I 2011 vil vi fortsætte arbejdet med målene, således at de gøres fuldt operationelle.

MEDLEMSKAB AF ORGANISATIONER

Palsgaards engagement i forskellige organisationer har til formål at varetage såvel vores egen som industriens, kundernes og forbrugernes interesser. Vi har bl.a. engageret os i organisationer, der fremmer etik og bæredygtighed i leverandørkæden. Vi er bl.a. medlem af disse organisationer:

- **Dansk Industri** (herunder er vi medlem af en række underafdelinger) som bl.a. arbejder for at påvirke politiske beslutninger, der har indflydelse på virksomheders muligheder for at skabe vækst og arbejdspladser.
- **European Food Emulsifiers Manufacturers Association (EFEMA)** som har til formål at skabe og holde kontakten til relevante myndigheder samt at foreslå standarder for god fremstillingspraksis, fødevarerikkerhed og forbrugerbeskyttelse inden for emulgatorproduktion.

- **Supplier Ethical Data Exchange (Sedex)** der støtter fortløbende udvikling og forbedring af etiske forhold i leverandørkæden

- **Round-table for Sustainable Palm Oil (RSPO)** der støtter bæredygtig produktion af palmeolie

6. KUNDEDREVEN INNOVATION

Når Palsgaards udviklingsteam tager beslutning om, hvilke egenskaber et nyt produkt skal have, hvordan det skal fremstilles, og hvilke råvarer der skal indgå i produktet, fastlægges ikke kun hvilke egenskaber, produktet vil tilføre strukturen og holdbarheden af de fødevarer, det skal indgå i, men også muligheden for at forbedre fødevarernes ernærings- og miljømæssige egenskaber gennem hele værdikæden. Derfor er innovationsprocessen ofte drevet af et tæt samarbejde med vores kunder, mens vores øvrige udviklingsprojekter er internt drevne og for eksempel rettet mod at udforske helt nye muligheder inden for levnedsmidler eller skabe processer med en bedre udnyttelse af råvarer og energi.

NEXUS

– PALSGAARDS UDVIKLINGSSELSKAB

Palsgaards udvikling finder sted på tværs af organisationen via selskabet Nexus A/S, som organiserer alle større projekter i grupper sammensat af fagligt kompetente personer, som repræsenterer virksomheden bredt. Projekterne styres og dokumenteres gennem vores kvalitetsstyringssystem, hvilket sikrer en effektiv og målrettet udvikling, hvor alle relevante forhold tages i betragtning – fra kundens behov og krav til processernes ressourceudnyttelse og eventuelle miljøbelastninger. Udviklingen kan ske med sigte på markedsføring af nye eller forbedrede produkter, men kan også have som mål at udvikle nye eller forbedre eksisterende processer. I disse tilfælde er målet for udviklingsarbejdet

at skabe alternative og mindre ressourceforbrugende processer, det være sig med hensyn til råvarer, energi, kapacitet eller andre forhold. Et eksempel på et sådant udviklingsprojekt er raffinering af olier beskrevet sidst i dette afsnit.

GLOBALE APPLIKATIONSFACILITETER

Kernen i Palsgaards kundesamarbejde er vores applikationsfaciliteter, der simulerer produktionsforholdene hos kunden, og hvor vi sammen kan udvikle nye fødevarer, forbedre eksisterende fødevarers kvalitet og ernæringsprofiler eller optimere kundens processer. Ved at skabe et udviklingsmiljø, der ligger tæt op ad 'virkelighedens verden' afkortes vejen fra idé til produktion. For at kunne servicere kunder globalt har vi oprettet applikationsfaciliteter i Danmark, Singapore, Mexico og Kina. Derved sikrer vi bl.a., at lokale markedstrends og krav til miljø og fødevarer sikkerhed overføres til vores produktudvikling, og vi nedsetter samtidig kundernes behov for interkontinentale rejser.

CERTIFICERET SIKKERHED I PRODUKTUDVIKLINGEN

I forbindelse med ISO 22000-certificering af Palsgaards styringssystem for fødevarer sikkerhed (se afsnit 11) har vi i 2010 fastlagt en udvidet procedure for systematisk at tage stilling til en række spørgsmål om fødevarer sikkerhed i forbindelse med overvejelse af nye råvarer. Den faste procedure sikrer, at vi proaktivt risikovurderer og dokumenterer sikkerheden for kommende produkter.

SAMARBEJDE MED UNIVERSITETER OG VIDENCENTRE

Palsgaard er afhængig af højt kvalificeret arbejdskraft, og vi ser det som en opgave at være med til forme og bidrage til kommende generationers uddannelse på universiteter, faglige akademier og skoler. Derfor samarbejder vi på flere niveauer med uddannelses- og videncentre både i Danmark og internationalt.

Palsgaard har siden 2009 haft tilknyttet en erhvervsforskerstipendiat, som gennemfører et PhD-projekt hos Palsgaard i samarbejde med det biovidenskabelige fakultet på Københavns Universitet (KU-Life). Desuden gennemfører danske og udenlandske studerende afsluttende specialestudier på Palsgaards laboratorier og fabrikker. Studerende gennemfører også praktikophold i virksomheden som led i deres uddannelsesforløb, hvor de indgår i de daglige rammer, men hvor de tildeles opgaver med et klart sigte på at formidle viden og udvikle den studerende.

"Mit forskningsprojekt går ud på at undersøge hvordan emulgatorer påvirker de enkelte komponenter i fedtreducerede og UHT-behandlede flødeprodukter, og vi forventer, at denne viden kommer til også at kunne udbredes til andre sammenhænge. Det betyder meget for mig at arbejde med en virksomhed, hvor min forskning kan bruges i 'det virkelige liv' til at skabe ernæringsmæssigt bedre produkter, og hvor mine kolleger er oprigtigt interesserede i den viden, jeg når frem til."

Merete Bøgelund Munk,
erhvervs-PhD, Palsgaard / KU-Life

"Det er Palsgaards erfaring, at et skabende og effektivt innovationsmiljø skal have rum til ny og utraditionel tænkning, hvilket er baggrunden for, at Palsgaards udvikling og forskning er placeret i et selvstændigt selskab Nexus A/S. Dette må og skal ikke blive en undskyldning for ikke at søge indsigt i kunders behov, markedernes tendenser og ikke mindst den videnskabelige udvikling, der finder sted og som kan være katalysator for innovation. Produktudviklingen skal selvfølgelig ske inden for rammerne sat af fødevarer sikkerhed, ansvarlighed og god etik."

Viggo Norm, direktør, Nexus A/S
(Palsgaards udviklingselskab)

Andre former for samarbejde med uddannelses- og videncentre er gensidig udveksling af viden om fælles interesseområder, hvilket foregår både formelt og uformelt. Palsgaard optræder som vært for studieture, virksomhedsbesøg og lignende, hvor vi ser det som en opgave at skabe interesse for naturvidenskab og levnedsmidlers kemi, fysik og teknologier.

FREMTIDIGE ENERGIREDUKTIONER VED RAFFINERING AF OLIER

Traditionelt indebærer raffinering af spiseolier at disse olier gennemgår et komplekst procesforløb med flere energikrævende procestrin, bl.a. opvarmning for at fjerne smagsforstyrrende stoffer fra olien. Hos Palsgaard har vi draget nytte af vores omfattende viden om spise-oliers egenskaber og raffineringprocesser til at udvikle en ny raffineringsmetode. Metoden indebærer en mere enkel og skånsom proces, hvilket reducerer energiforbruget med op til 80%. Samtidig har processen vist sig at give en bedre udnyttelse af råvaren og et mindre indhold af transfedtsyrer i produktet. Palsgaard har indgivet patentansøgning på processen i 2010, og vi forventer, at vi hermed vil være med til at bidrage til raffineringprocesser, der indebærer et trefold af fordele for både økonomi, ernæringsegenskaber og miljø.

7. RÅVARER OG LEVERANDØRER

De råvarer, der indgår i Palsgaards produkter består primært af forskellige typer vegetabiliske olier, gums (hydrofile polysaccharider), stivelser samt glycerol. De fleste leverandører er europæiske virksomheder, men en stor del af 1. led i disse råvarers værdikæde stammer fra tredjelande (f.eks. palmeolie og palmeoliederivater). Der findes derfor altid en vis risiko for, at den standard for miljø- og arbejdsforhold, som vi ønsker at opretholde for vores produkter, ikke er fuldt indarbejdet i de tidlige led af værdikæden – f.eks. som følge af at lokal lovgivning enten ikke findes eller ikke er på niveau med de krav, vi ønsker at opretholde.

Med dette som udgangspunkt har vi defineret leverandørforhold som et indsatsområde i vores CSR-strategi.

LEVERANDØRSTYRING

Leverandørstyring er i dag en integreret del af Palsgaardskvalitetsstyringssystem, som skal sikre, at råvarerne overholder vores standarder for kvalitet og leveringssikkerhed, og at vi i samarbejde med leverandørerne kan skabe løbende forbedringer og optimeringer. Bl.a. kontrollerer vi under vores leverandørbesøg, at de nødvendige fødevarerikkerhedsstandarder (HACCP) er overholdt, og vi har en konstruktiv dialog med leverandørerne om eventuelle forbedringsområder. Vi forventer også fremadrettet, at kunne benytte os af de gode relationer, vi igennem årene har opbygget, som afsæt for en forøget og konstruktiv dialog med leverandørerne om CSR i de tidlige led i værdikæden.

Vi har i slutningen af 2010/ starten af 2011 igangsat et projekt, som skal opbygge en yderligere professionalisering og systematisering af vores leverandørstyring i forhold til CSR. For at sætte rammerne for arbejdet, har vi fastlagt en leverandørpolitik, der udtrykker vores ambition om at indgå et forøget samarbejde med leverandørerne om CSR, stille krav om etisk ansvarlighed i leverandørkæden og inddrage hensyn til CSR i vores evaluering og valg af leverandører. Vi har desuden i vores Code of Conduct defineret, hvilke krav vi vil stille til leverandører og samarbejdspartnere om hensyn til forretningsetik, menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder.

Uanset hvilke tiltag vi igangsætter, må vi dog erkende, at påvirkning af leverandører, som ligger mere end et handels- og produktionsled fra os i værdikæden er en vanskelig og ressourcekrævende opgave. Palsgaard er en relativ lille aktør på verdensmarkedet for de råvarer der indkøbes, og derfor er vores mulighed for at stille specifikke krav om ansvarlighed i værdikæden, og kontrollere at disse krav faktisk efterleves, begrænset.

Vi ser dog en god mulighed for at fremme bæredygtighed i værdikæden gennem dialog med leverandører og gennem certificeringsstandarder.

PARTNERSKAB OM BÆREDYGTIG PRODUKTION AF PALMEOLIE

Palmeolie er den mest udbredte spiseolie i verden og udvindes af oliepalmer, som hovedsageligt vokser i plantager i Sydøst Asien (primært Indonesien og

Malaysia). Der er opstået bekymring om de konsekvenser, oliepalmedyrkning kan have på klimaet og biodiversiteten i Sydøst Asien, ligesom arbejdsforholdene for plantagearbejderne diskuteres. Dette har givet anledning til stiftelse af organisationen [RSPO](#) (Roundtable for Sustainable Palm Oil), som er en bred sammenslutning af parter fra alle led af palmeolieindustrien og NGO'er med sociale forhold og miljø på agendaen. Organisationen har i 2007 etableret en certificeringsstandard med en række kriterier for bæredygtig produktion af palmeolie inden for disse syv principper:

1. Forpligtelse til åben kommunikation.
2. Overholdelse af lovgivning og bestemmelser.
3. Forpligtelse til langsigtet økonomisk og finansiel bæredygtighed.
4. Udnyttelse af bedste praksis inden for dyrkning og produktion.
5. Miljøansvarlighed og bevarelse af naturressourcer og biologisk mangfoldighed.
6. Ansvarlighed overfor medarbejdere, personer og samfund, der er påvirket af dyrkning og produktion.
7. Ansvarlig opdyrkning af nye arealer.

Palsgaard har været medlem af RSPO siden begyndelsen af 2008 og vores mål er, at hele vores forbrug af palmeolie med udgangen af 2015 skal være RSPO-certificeret.

Guargummi

Alginat

Johannesbrødkernemel

Vegetabilisk olie

8. VORES MEDARBEJDERE

Palsgaards slogan 'heart working people' udtrykker kernen i vores arbejdskultur: at vores medarbejdere er engagerede og hårdtarbejdende, og at de har hjertet med i arbejdet. I det daglige samarbejde med vores kunder ønsker vi, at vores kunder møder os som 'heart working people', der engagerer sig dybt i deres problemstillinger og arbejder vedholdende for at hjælpe dem.

Som fondsejet virksomhed er Palsgaard først og fremmest drevet af et ønske om en langsigtet udvikling frem for fokusering på kortsigtet profitoptimering. Fondsstrukturen giver os en unik mulighed for at prioritere forretningsmålene relativt åbent, og som beskrevet i afsnit 5 er det et af Schou Fondets formål at sikre en god arbejdsplads for alle ansatte, hvilket tillige er fundamentet i Palsgaards mission. Vi har operationaliseret dette formål via et sæt grundlæggende værdier – Loyaltitet, ansvarlighed og engagement. Værdierne fungerer som leveregler for både virksomhed, ledere og medarbejdere for at skabe en tryk, sikker og udviklende arbejdsplads.

TRIVSEL OG MEDARBEJDERFASTHOLDELSE

Schou Fondets syn på medarbejderne kan føres direkte tilbage til den tid, hvor godset fungerede som landbrug med et større antal ansatte, der typisk arbejdede på godset gennem det meste af deres liv. Vi søger at værne om den menneskelige ånd, der gennem historien har givet vores medarbejdere plads, tryghed og udviklingsmuligheder nok til at blive i virksomheden gennem mange år. Tankerne bag dette stammer fra Schou Fondets grundlægger og er sikret videreført som en grundlæggende præmis i Fondets vedtægter.

Hvis vi erfarer, at en kollega ikke trives, går vi langt i bestræbelserne på at tage hånd om dette, og give plads til at problemerne kan løses hensigtsmæssigt. Vores syn på medarbejderne bygger på præmissen, at et arbejdsliv skal kunne rumme både stærke og svage

faser, og at arbejdspladsen kan medvirke som en del af løsningen i svære tider. For eksempel gennemfører vi systematisk sygefraværssamtaler ved længere tids sygdom med det formål at afklare hvilke individuelle tiltag, der skal til for at mindske fraværet eller tilpasse jobbet til ændrede behov. Ofte har vi mulighed for, at den langtidssygemeldte kan starte op med en delvis raskmeldning. Vi er overbeviste om, at en gradvis tilbagekomst til arbejdspladsen ofte giver mening for den enkelte medarbejder. Palsgaard strækker sig således langt i forsøget på at fastholde eller omplacere medarbejdere, der ikke længere kan udfylde deres oprindelige job.

Palsgaards medarbejdere er sikret fortrolighed og mulighed for jobmæssig vejledning hos vores personalechef, og vi har som supplement hertil uddannet mentorer, som støtter udsatte medarbejdere. Mentoren er ligeledes støtte til de personer, vi tager imod fra danske kommuner i arbejdsprøvning og praktik, og vi hjælper personer, der har været længe væk fra arbejdslivet til en afklaring, således at de efter forløbet ved, hvad de vil være i stand til på en arbejdsplads.

LOKAL FORANKRING – OG GLOBAL

Schou Fondets hovedkvarter ligger i et mindre lokalsamfund i Juelsminde med knap 4.000 indbyggere. Vi ser det som vores særlige ansvar at bidrage til byen som ansvarlig virksomhed og holde et tæt og langvarigt forhold til vores medarbejdere. Denne indstilling er en væsentlig del af Palsgaards kultur, og vi søger at udbrede og tilpasse den til alle de lokalsamfund vores datterselskaber er del af, alt afhængig af hvilke vilkår og behov, der er i de lande hvor vi har ansatte.

I Mexico tilbydes medarbejderne at deltage i programmet 'Life Quality', som fokuserer på den enkelte medarbejders personlige udvikling og på familiens ve og vel. Programmet indeholder bl.a. en sundheds- og ulykkesforsikring, der dækker medarbejderen og dennes nærmeste familie og inkluderer lægekonsultation på

virksomheden og i hjemmet, hjælp til behandling og rådgivning om sundhed. Desuden tilbyder vi vores kolleger i Mexico gode muligheder for efteruddannelse inden for eget fagområde eller sproglige færdigheder. Disse tiltag er usædvanlige for virksomheder i Mexico og er medvirkende årsag til, at vores medarbejderomsætning er meget lav.

I Rusland er der etableret forsikring for de ansatte, som dækker lægekonsultation, ambulancetransport og hospitalsindlæggelse.

I Holland arbejdes fortsat aktivt med at involvere medarbejderne i centrale beslutninger, støtte efteruddannelse og at gøre arbejdspladsen sund, sikker og attraktiv for at fastholde medarbejderne. Dette har resulteret i et meget lavt sygefravær (2,3% i 2010) og i at ingen medarbejdere har forladt arbejdspladsen i Holland i de seneste 3 år.

I Singapore og Kina er der etableret regionale applikationscentre, som understøtter salg og markedsføring af Palsgaards produkter på det asiatiske marked. Sandra Leong har været på Singapore kontoret i 10 år og mener, at Palsgaards kultur er fuldt forenelig med Singapores:

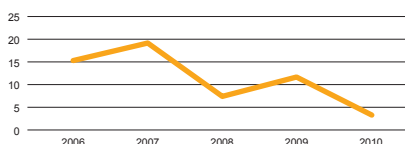
"Vi samarbejder og hjælper hinanden som om vi var i familie, og der er ikke så skarpe skel mellem den ene og den andens arbejdsområder. Det er en stemning af hjælpsomhed, jeg kan genkende, når jeg besøger hovedkvarteret i Danmark. Ledelsesmæssigt oplever jeg stor forståelse og fleksibilitet overfor den enkelte, f.eks. når vi rammes af personlige hændelser eller har brug for at tage os af syge familiemedlemmer".

MEDARBEJDERTILFREDSHED

Palsgaards meget lave medarbejderomsætning og gennemsnitlige anciennitet på over 11 år i 2010 ser vi som tegn på, at den enkelte medarbejder føler sig stærkt knyttet til arbejdspladsen. Vi betragter det som Palsgaards største styrke at have tilfredse og motiverede medarbejdere, og vi er overbeviste om at det ikke blot sparer os for umiddelbare omkostninger i forbindelse med nyansættelser, men også giver en uvurderlig kontinuitet i vores processer, medvirker til at opretholde kvaliteten og i sidste ende skaber tryghed hos vores kunder.

Figur 4. Medarbejderomsætning (%)

Hvert andet år – senest i 2009 – måler Palsgaard de danske medarbejders tilfredshed på en række parametre for at kunne identificere eventuelle forbedringspunkter. Dette er et vigtigt led i at opretholde Palsgaard som en attraktiv arbejdsplads. Da vi påbegyndte målingerne i 2006 viste tallene, at medarbejdernes tilfredshed med både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø i enkelte afdelinger lå under det ønskede niveau, hvilket resulterede i, i alt 14 initiativer for forbedringer. Aktiviteterne var især rettet mod bedre samarbejde og forståelse på tværs i organisationen og mere information. Den seneste måling fra 2009 viser at tilfredsheden med vores arbejdsmiljø er væsentligt forbedret.

Der kan være store individuelle forskelle på de enkelte ansattes ønsker og forventninger til arbejdspladsens indretning og arbejdets indhold og udfordringer. De årlige medarbejderudviklingssamtaler (MUS) sikrer individuel forventningsafstemning mellem medarbejder og leder og identificerer eventuelle forbedringsområder. MUS-samtalerne har også som formål at sikre forståelse af Palsgaards strategi og værdigrundlag og den enkelte medarbejders ansvar og målsætninger i forbindelse hermed. Som følge af medarbejdertilfredshedsmålingen i 2006 forbedrede vi MUS-processen, bl.a. med større fokus på at definere kompetencer og afsætte ressourcer til efteruddannelse. Det er vores indtryk at dette har været medvirkende til de forbedringer vi har set på medarbejdertilfredsheden.

APV, ARBEJDSMILJØ OG SIKKERHED

I 2010 trådte en ny dansk arbejdsmiljølov i kraft med nye krav til organisering og dokumentation af arbejdsmiljøarbejdet. Blandt andet er den snævre fokus på sikkerhed erstattet af et mere bredt syn på arbejdsmiljø, sådan at indsatsen nu også skal omfatte psykisk arbejdsmiljø. Palsgaard har valgt at være på forkant med loven, og vores arbejdsmiljøorganisation i Danmark har siden 2001 været opbygget efter de nye retningslinjer. Dette indebærer, at vi har decentraliseret arbejdet, og primært ladet det drive af praktisk orienterede arbejdsmiljøgrupper uden formelt hensyn til den juridiske selskabsopdeling. Omorganiseringen er undervejs gennemgået og godkendt af Arbejdstilsynet.

Palsgaards arbejdsmiljøorganisation består af et arbejdsmiljøudvalg for hvert af selskaberne Palsgaard A/S og Nexus A/S. I Palsgaard A/S er desuden oprettet 7 arbejdsmiljøgrupper. Arbejdsmiljøorganisationen

behandler sikkerhedsspørgsmål i den daglige drift og sørger for den årlige udarbejdelse af arbejdspladsvurderinger (APV) samt registrering og evaluering af arbejdsulykker og nærved-ulykker. Disse vurderinger danner grundlaget for udvælgelsen af forbedringsområder og opsætning af mål for arbejdsmiljøarbejdet.

I 2010 har APV'erne og registreringen af nærved-ulykker resulteret i fire væsentlige fokusområder:

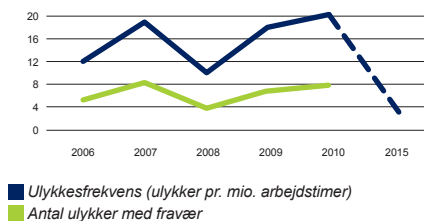
- Forbedret registrering af nærved-ulykker
- Risiko for skoldning ved rengøring med varmt vand
- Færdsel på glatte gulve
- Information om arbejdsmiljø på vores intranet

Desuden er der igangsat konkrete initiativer for støjdæmpning af anlæg, bedre anvendelse af høreværn, førstehjælpskursus og tekniske løsninger for at undgå tunge løft. I Holland er antallet af tunge løft således reduceret med 90%. I Singapore er der i 2010 installeret støjreducerende kabinetter i applikationsanlægget og monteret solfilm på vinduer, hvilket har forbedret arbejdsmiljøet.

I 2010 har vi registreret 37 ulykker, hvoraf 8 medførte fravær af en dags varighed eller mere. Dette er en stigning i forhold til tidligere år, og vi ser med stor alvor på denne udvikling. De registrerede ulykker har især været forårsaget af skoldning og klemning, og vi vil fremover skærpe opmærksomheden på at forebygge sådanne hændelser. I 2011 vil vi forbedre vores registrering og evaluering af nærved-ulykker for at forebygge at egentlige ulykker sker. Dette mål er led i et overordnet mål for 2015 om at nedbringe ulykkesfrekvensen til under 3 ulykker pr. mio. arbejdstimer.

Figur 5. Arbejds miljø

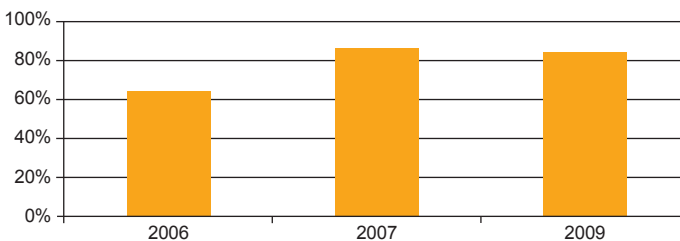

PENSIONSORDNING MED OVERSKUDSDELING

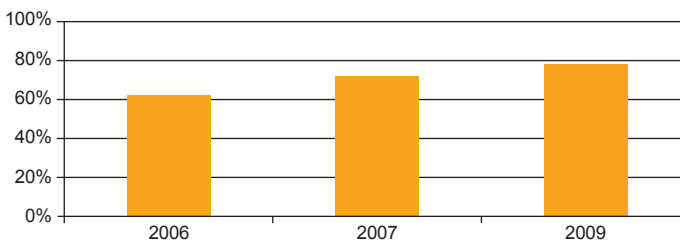
For at sikre vores medarbejdere økonomisk efter endt arbejdsliv har Palsgaard siden 1941 tilbudt en unik pensionsordning med overskudsdeling til samtlige medarbejdere i Danmark. Overskudsdelingen er etableret gennem Foreningen Palsgaard Fondets Pensionsopsparing. Dette sikres gennem en aftale mellem arbejdsgiver og medlem (medarbejder) om, at medlemmet indbetaler 2½ - 5% af lønnen hvorefter Palsgaard på baggrund af vores årsregnskab indsætter et tilsvarende beløb ganget med en tilskrivningsfaktor. Denne faktor har de seneste år bevæget sig inden for intervallet fra 0,9 til 1,6. Ordningen blev etableret før folkepension blev indført i Danmark, og det var i 1941 ikke set før, at arbejdsgiver og arbejdstager på privat basis kunne skabe en opsparingsordning. Foreningen er så vidt vides stadig den eneste af sin art i Danmark.

Figur 6

Vi har et godt psykisk arbejdsklima (delvis eller meget enig)

Vi har et godt fysisk arbejdsklima (delvis eller meget enig)

Udvikling i andelen af Palsgaards medarbejdere i Danmark, der er meget enige eller delvis enige i, at vi har et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø.

9. PRODUKTION OG MILJØ

Beliggenheden af Palsgaards hovedkvarter midt i et naturområde giver os en særlig dedikation til at værne om lokalmiljøet og minder os i dagligdagen om, at produktion skal kunne gå hånd i hånd med bæredygtighed. Vi har udtrykt vores miljøengagement i en nedskrevet politik – vores Miljøpolitik, som forpligter os til at drive forretning på en ansvarlig måde, herunder bl.a. at sikre, at vores miljøpåvirkninger løbende reduceres, og at vores naturarealer bevares og om muligt udvides. Det er målet, at arealernes naturlige tilstand og skønhed skal bevares.

Palsgaard har udarbejdet grønne regnskaber siden 1996, og disse har hovedsageligt omhandlet de miljøforhold, der er omfattet af vores miljøgodkendelser og kravene til redegørelse i grønne regnskaber. I forbindelse med udviklingen af Palsgaards CSR-strategi (se afsnit 5) har vi bl.a. vurderet hvilke miljøforhold, vi selv og vores interessenter anser som væsentlige for virksomheden. I det følgende er disse forhold og deres sammenhæng med vores produktionsprocesser beskrevet.

PROCESSER

Palsgaars A/S' væsentligste produktionsprocesser kan illustreres som det er vist i diagrammet i figur 7. Materiale- og ressourcestrømmene er opgjort pr. kg færdigt produkt.

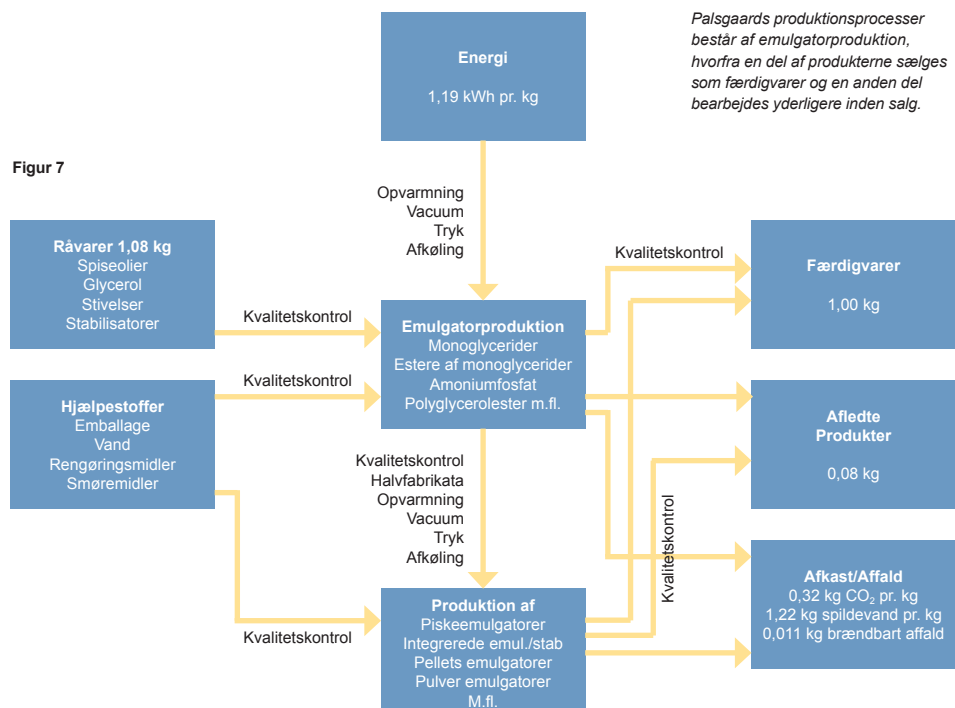
ENERGI OG KLIMA

Palsgaard Gods har sat et mål om at opnå CO₂-neutralitet for hele gruppen senest i 2020. Neutraliteten skal opnås gennem passende projekter og tiltag, der anses for valide og hensigtsmæssige af såvel os selv som vores interessenter. Vi ser det som den mest fornuftige løsning først og fremmest at fokusere på at bringe energiforbruget ned til et minimum, hvorefter resterende mængder CO₂-emission udlignes ved anvendelse af andre virkemidler. Derfor har vi sat mål om at bringe energiforbruget pr. kg færdigvare ned til 1,05 kWh pr. kg produceret færdigvare.

Gennem mange år har Palsgaard haft tradition for at optimere og effektivisere produktionsprocesserne på en måde, så økonomi, kvalitet og miljø går hånd i hånd. I 2005 byggede vi et af de største privatejede halmfyrringsanlæg i Danmark. Derved udskiftede vi fyringsolien med halm fra vores eget landbrug som vedvarende brændselskilde til varme for hele virksomheden og sparede 1.900 ton CO₂ årligt. I 2009 tog vi beslutning om at investere i projekter med det formål at reducere energiforbruget og nedbringe klimapåvirkningen fra vores aktiviteter yderligere. Projekterne forventes til sammen at reducere energiforbruget med ca. 1,2 millioner kWh årligt.

1. I slutningen af 2009 omlagde vi energikilden fra fuelolie til naturgas på alle vores kedler, både dampkedler og heat-oil kedler. Effekten af denne omlægning har i 2010 vist sit fulde potentiale. Sammen med de øvrige løbende energieffektiviseringstiltag har det medført en reduktion af energiforbruget fra 1,26 kWh til 1,19 kWh pr. kg produceret færdigvare. Naturgas har en CO₂-udledning, der er 20% lavere end fuelolie, og samtidig er den lokale miljøpåvirkning med svovldioxid og kvælstofoxid væsentligt reduceret, ligesom vi undgår over 100 årlige olieleverancer med tankbil.
2. I slutningen af 2010 blev 2 af vores store produktionsanlæg ombygget til en mere energi effektiv konstruktion. Hovedprincippet i ombygningerne er, at etablere regenerative varmevekslere, således at varmegenbruget steg fra 60% til ca. 80%.

Figur 7

UDNYTTELSE AF RÅVARER

Palsgaard har et udbytte af vores råvarer på væsentligt over 90%. Vi har over en årrække arbejdet med at forøge udnyttelsesgraden af råvarerne, og vi har derved skabt forbedringer på en række forskellige områder. Vi sikrer bl.a., at produktionsplanlægningen indeholder så få produktskift som muligt, og at produktionsserierne, er så store som muligt. Det er vores mål at forbedre råvareudnyttelsen endnu mere, sådan at vi i 2015 kun skal bruge 1,04 kg råvare til at fremstille 1 kg færdigvarer.

EMBALLAGE

Palsgaards emballagemængder er generelt små og udgør under 1,5% af produkternes vægt. Det er vores mål at genanvende 90% råvareemballage i 2015, og vi arbejder løbende med at reducere mængderne af emballage – både hvad angår ind- og udgående varer. Vores affald af pap-, plast- og papiremballager kildesorteres, paller sælges til genanvendelse, og eksterne specialfirmaer håndterer hovedparten af vores emballageaffald med henblik på genanvendelse.

PRODUKTAFFALD

Palsgaard har meget små mængder af egentlig affald fra produktionen. Der genereres en del afledte produkter ved Palsgaards produktion. Hovedparten af de afledte produkter er velegnet til foder og sælges derfor til specialvirksomheder, der oparbejder de afledte produkter i foderblandinger. En mindre del af de afledte produkter sælges og anvendes til biogas. Vi har derfor ikke opgjort denne fraktion som affald, men som "afledt produkt". Mængderne af affald og afledt produkt fremgår af dataskemaet i [afsnit 13](#).

SPLDEVAND

Palsgaards spildevand fra produktionen stammer hovedsagelig fra rengøring af beholdere og rørsystemer og indeholder rester af vegetabilsk olie og fedt samt fosfor og kvælstof. Spildevandet behandles i vort eget forrensingsanlæg før det udledes til det kommunale spildevandsanlæg. Palsgaards forrensingsanlæg fjerner hovedparten af fedt, olie, protein samt fosfor og kvælstof.

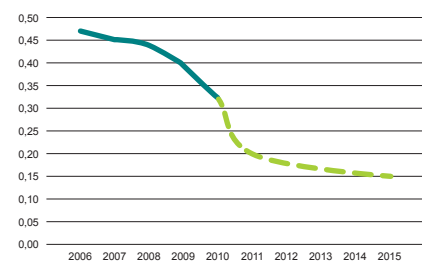
For at nedbringe vores udledning af spildevand til det kommunale spildevandsanlæg arbejder vi på at etablere vores egen slutrensning af spildevandet. I 2010 påbegyndte vi et projekt med at rense spildevandet ved hjælp af piletræer. Dette arbejde fortsætter i 2011 og status er, at der pågår jordbundsundersøgelser med henblik på at fastlægge det bedst egnede sted til et sådant pilerensningsanlæg.

Det er vores mål at reducere mængden af vores spildevand til 1 liter pr. kg produkt i 2015. Reduktionen opnås bl.a. ved at producere i større serier, reducere vandforbruget i vakuumpumperne og anvende automatiske lukkeventiler på alle vandslanger.

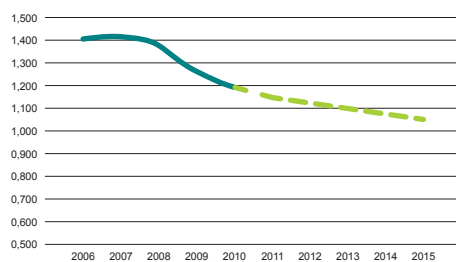
UDLEDNING TIL JORD

Palsgaard har i 2004 konstateret en jordforurening med opløsningsmidlet tetraklorethylen, som blev anvendt i produktionsprocesser i 1970'erne og 1980'erne. Som følge heraf har vi frivilligt iværksat en oprensning af jorden, som foregår løbende. Oprensningen kommer til foregå over en årrække.

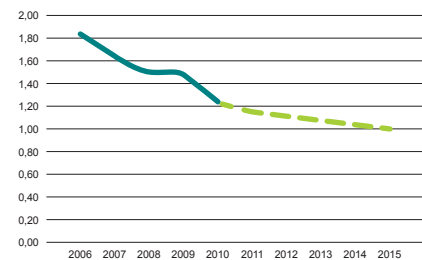
Figur 8. CO₂ udledning pr. kg solgt produkt (kilo)

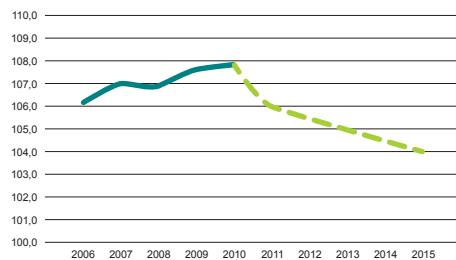
Figur 9. Energiforbrug pr. kg solgt produkt (kWt)

Figur 10. Spildevandudledning pr. kg solgt produkt (liter)

Figur 11. Råvareforbrug pr. 100 kg solgt produkt (kg)

■ Målsætning

Det nuværende produktionsanlæg er konstrueret på en måde, så eventuelle udslip af vores råmaterialer og produkter ikke kan komme i kontakt med jorden. Efter overgang til naturgas er alle nedgravede olietanke tømt, rensat og gravet op med undtagelse af en enkelt, der er placeret under en bygning. Denne er tømt og nedlagt forskriftsmæssigt og udgør derved ingen risiko for forurening.

MILJØFORHOLD I VORES FACILITETER I UDLANDET

Palsgaards produktion på emulgatorfabrikken i Holland er omfattet af et miljøledelsessystem, der sikrer at væsentlige miljøforhold årligt bliver vurderet og prioriteret systematisk med henblik på at opstille mål og reducere risici. De væsentligste indsatsområder er reduktion af energi- og vandforbrug, genanvendelse af affald og støjreduktion. Over de senere år har Emulsion Holland f.eks. gennemført 11 projekter med den samlede målsætning at reducere energiforbruget. Resultatet har været en reduktion på ca. 13% på naturgas og el.

I Mexico har Palsgaard gennemført en række aktiviteter, der har resulteret i en certificering som "Clean Company". Certificeringen er bl.a. opnået gennem forbedret affaldssortering, energibesparelser, genanvendelse af emballage og involvering af medarbejderne. Bl.a. har virksomheden deltaget i genplantning af 300 ha skov, og donerer brugte plastromler til beboelsesområder uden indlagt vand, hvor de fungerer som vandreservoir.

I Singapore er der gennemført initiativer for at reducere forbruget af papir og øge genanvendelsen af papiraffald, ligesom de lokale salgsganter har medvirket i en kampagne rettet mod øget genbrug.

SKOVDRIFT

Palsgaard ejer et skovareal på 2840 ha, i Danmark, Estland og Letland. I 2010 blev de danske skove PEFC-certificeret (Programme for the Endorsement of Forest Certification). Certificeringen betyder, at skovene drives efter bæredygtige principper. Vores certificering vil løbende blive auditeret. I certificeringsrapporten hedder det bl.a.: "at skovene drives skovdyrkningsmæssigt og administrativt på et højt niveau, herunder efter bæredygtige principper både i relation til økonomi, natur hensyn og rekreative forhold".

10. SALG OG LOGISTIK

Palsgaard er kendetegnet ved at have relativt mange kunder og partnere på destinationer, der ligger langt fra hovedkvarteret, hvilket ofte giver os udfordringer med at opretholde kontaktnetværk uden for stor rejseaktivitet. Derfor har vores løsninger til salg og logistik en vis betydning for produkternes samlede CSR-profil. Vi er i løbende dialog med vores kunder og partnere, om hvordan vi sikrer langvarige og bæredygtige partnerskaber og hvordan vi gennem vores lagerstyring og transport sikrer, at produktet når rettidigt frem til kunden under passende CSR-mæssige hensyn.

MARKEDSFØRING

Det er af stor betydning for vores salg, at kunderne har fuldt kendskab til de egenskaber og muligheder, Palsgaards fødevaringredienser kan tilbyde dem, og som beskrevet i afsnit 6 om Innovation, foregår vores produktudvikling ofte i tæt samarbejde med kunderne på vores applikationsfaciliteter, sådan at vi kan sikre, at produkterne skaber størst mulig værdi. Applikationsfaciliteterne fungerer desuden som demonstrationslaboratorier, hvor eksisterende og potentielle kunder kan afprøve vores fødevaringredienser i egne produkter. Den geografiske spredning af laboratorierne reducerer rejseafstanden og dermed klimapåvirkningen.

Palsgaards primære kontakt til markedet varetages af vores egne salgsmedarbejdere og af en række eksterne salgsgenter, der samlet dækker 98 lande på alle kontinenter. Den personlige kontakt suppleres af brochurer, der kan hentes på vores website eller rekvireres i trykte eksemplarer. For at spare ressourcer til trykning, henviser vi så vidt det er muligt til

websitet, men det kan være nødvendigt at uddele trykte brochurer under kundebesøg og til messer og udstillinger. For at minimere miljøpåvirkningen fra tryksager, har vi valgt af få miljømærket alle brochurer, der produceres i Danmark med det nordiske Svanemærke. Disse brochurer udgør ca. 95% af vores samlede tryksager.

Palsgaards markedsføringsmateriale indeholder bl.a. resultater fra produkttest, og det har altid været vores princip at give fuldt objektive informationer. Vi vil i 2011 formalisere disse principper yderligere.

DIALOG MED KUNDER OG PARTNERE

Afstanden mellem Palsgaards hovedkvarter og de fjerntliggende markeder har hidtil medført et væsentligt forbrug af rejser til møder med datterselskaber og kunder. For at nedbringe rejseaktiviteten og effektivisere samarbejdet har vi i 2009 installeret videokonferenceudstyr i hovedkvarteret og i 7 af vores salgsselskaber. Foreløbig har vi primært brugt videokonference til interne møder, men det er vores mål, at vi i den kommende tid kan udvide anvendelsen af teknologien til at opbygge en tættere og mere effektiv kontakt med både vores datterselskaber og vores nøglekunder.

For yderligere at forbedre dialogen mellem Palsgaards datterselskaber, salgsgenter, distributører og kunder har vi i 2010 påbegyndt udviklingen af en internetbaseret kundeportal, der forventes lanceret i 2011. Kundeportalen skal tilbyde langt mere detaljeret information om vores løsninger, muliggøre dokumentudveksling og sikre, at det til enhver tid er den nyest opdaterede viden, der er

tilgængelig på sitet. Vi forventer, at løsningen fremover vil kunne formindske antallet af brevforsendelser, antallet af fejlkilder og behovet for datatrafik.

LAGERSTYRING

Palsgaards system til lagerstyring blev taget i brug i 2008 og omfatter elektronisk lokalisering og styring af råvarer, færdigvarer og emballager. Lagerstyringsystemet har betydet færre fejlekspeditioner og fejlkørsler. I 2010 har vi gennemført et projekt til forbedring af lagerstyringsystemet, hvor vores lagermedarbejdere har spillet en central rolle i udviklingen i samarbejde med vores IT-afdeling. Dette samarbejde har givet et øget engagement, større tilfredshed blandt de ansatte på lageret og et system, der er langtidssikret og skræddersyet efter medarbejdernes behov.

TRANSPORT

Da Palsgaards indflydelse og aktionsmuligheder på transportområdet er begrænsede, har vi foreløbig valgt ikke at sætte strategiske CSR-mål på transportområdet. Langt hovedparten af vores produkter leveres til kunderne dør-til-dør af eksterne transportører, mens enkelte kunder vælger selv at afhente produkterne. Produkter fra Danmark til resten af Europa transporteres via lastbiler, mens oversøiske leverancer foregår via skib fra nordeuropæiske havne. Af både økonomiske, logistiske og miljømæssige årsager søger vi at optimere emballageformaterne og de transporterede mængder, så vi udnytter lastekapaciteten bedst muligt.

11. PRODUKTERNES ANVENDELSE

Palsgaards emulgatorer og stabilisatorer er primært udviklet til at indgå i fødevarer som bagværk, mejeri-produkter, chokolade, is, margarineprodukter, mayon-naiser, dressinger mm. Funktionen af vores produkter er at give fødevarerne den ønskede konsistens og at sikre stabilitet og holdbarhed under hensyntagen til kundernes ønsker om at producere særlige fødevarer – f.eks. med nedsat kalorieindhold. Endvidere kan produkterne støtte særlige produktionsprocesser hos vores kunder, sådan at bearbejdning af fødevarerne kan udføres mere skån-somt eller ved lavere temperatur.

Hos mange forbrugere ses en generelt skeptisk hold-ning overfor tilsætningsstoffer i fødevarer – de såkaldte E-numre. Hos Palsgaard ser vi, at vores fødevaringre-dienser har en positiv rolle at spille inden for aktuelle emner som reduktion af fedme og madspild, og at de-batten om fødevaringredienser bør nuanceres. Det er af afgørende betydning for os, at vores produkter giver fødevarerne de ønskede egenskaber uden på nogen måde at udgøre en risiko for slutbrugernes helbred. Derfor søger vi konstant at forbedre fødevarer-sikkerheden og de ernæringsmæssige egenskaber ved vores produkter.

FØDEVARESIKKERHED

Palsgaard har i overensstemmelse med EU regulativ 852/8004 vedr. HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) indført et system for fødevarer-sikkerhed og egenkontrol. Formålet er at identificere særligt kritiske områder og forebygge risici ved at styre processerne frem for kun at kontrollere slutproduktet. Endvidere har vi i mange år været kvalitetscertificeret efter standarden DS/EN ISO 9001.

For at forbedre fødevarer-sikkerheden yderligere har vi valgt at lade vores HACCP- og kvalitetsstyringssystem certificere efter standarderne DS/EN ISO 22000 og FSSC 22000. Standarderne er fælles for hele produkt-kæden inden for fødevarerproduktion og kan anvendes på tværs af brancher og landegrænser. Den er med til at sikre sporbarhed et skridt frem og et skridt tilbage i værdikæden og den sikrer gennemsigtighed samt fødevarer-sikkerhed. For Palsgaard vil certificeringen sætte os i stand til at levere fødevaringredienser til kunder, der stiller krav om at standarden efterleves i produktkæden.

I forbindelse med ISO 22000-certificeringen har Palsgaard sat et permanent mål om ikke at være nød-saget til at tilbagekalde varer som følge af brud på fødevarer-sikkerheden, hvilket vi indtil videre ikke har haft behov for.

I 2010 har vi gennemført det nødvendige forarbejde til ISO 22000-certificeringen. Vi har nedsat en permanent tværgående organisation til at finde de områder i pro-cesserne, der er behæftet med risici, beslutte passende styrende foranstaltninger samt planlægge programmet for verifikation af systemet. I foråret 2011 vil et eksternt certificerende organ gennemføre en hovedefterprøvning.

FORBEDRING AF FØDEVARERS SUNDHEDSMÆSSIGE PROFIL

Hos Palsgaard søger vi løbende at tilpasse vores produktprogram den nyeste viden om fødevarers påvirkning af forbrugernes helbred og sundhed. Det handler om at muliggøre forbedringer af fødevarernes ernæringsmæssige profil samtidig med at vi undgår uønskede indholdsstoffer i vores produkter. Vi har derfor særlig fokus på at udvikle produkter, der understøtter produktion af fødevarer med lavt fedtindhold og som nedbringer indholdet af transfedtsyrer i vores produkter.

INGREDIENSER TIL FEDTREDUCEREDE FØDEVARER

Som respons på forbrugernes stigende bevidsthed om fødevarers fedtindhold har Palsgaard gennem en årrække arbejdet med at udvikle produkter, der kan hjælpe med at bibeholde konsistensen, smagen og holdbarheden af fedt reducerede fødevarer. Det gælder fødevarer som margarine, mayonnaiser, fløder, iscreme og chokolade.

For eksempel har produktet Palsgaard® 3-6-9 gjort det muligt at fremstille mayonnaiser med helt ned til 3% fedt, og med produktet Palsgaard® IceTriple kan vores kunder fremstille en iscreme med kun 5% fedt, som

stadig har en spisekvalitet, der er sammenlignelig med traditionel fuldfedt iscreme med 10-12% fedt.

TRANSFRIE EMULGATORER

Det har siden 1990'erne været kendt, at transfedt (se box) kan tillægges negative sundhedsmæssige effekter. Vi anerkender, at der kan være en sammenhæng mellem transfedt og sundhed, og at det blandt andet er industriens ansvar at finde løsninger på dette. Derfor arbejder vi løbende med at udvikle emulgatorer med nedsat transfedtsyreindhold, uden at gå på kompromis med emulgatores funktionalitet. Hovedparten af Palsgaards emulgatorer har således et transfedtsyreindhold på under 1%. Disse kan medvirke til udvikling og produktion af levnedsmidler med reduceret indhold

af transfedtsyrer. Dette foregår uden at gå på kompromis med den sensoriske og holdbarhedsmæssige kvalitet af den færdige fødevarer.

Hvad er transfedt?

Ved delvis hærdning af olier kan molekylstrukturen i naturlige/vegetabiliske olier og fedtstoffer omdannes fra cis- til transformen, og derved dannes transfedt. Mange videnskabelige undersøgelser har påpeget, at transfedt kan øge kolesterolniveauet i blodet og derigennem medvirke til åreforkalkning med øget risiko for blodprop i hjertet. Dette er baggrunden for, at sundhedsmyndighederne i mange lande generelt anbefaler, at indtag af transfedt reduceres.

Figur 12. Iscreme med 5% fedt før og efter HEAT SHOCK (HS)

En af udfordringerne ved fedt reduceret iscreme er, at isen hurtigt kan ændre tekstur ved selv små temperaturudsving for eksempel under transport mellem indkøbsstedet og forbrugers dybfryser. Palsgaard® IceTriple, som blev patenteret i 2010, bevirker at værdien i høj grad bevares på de fem parametre, som kan definere isens tekstur.

E-NUMRE

Hovedparten af Palsgaards fødevarer ingredienser er tilsætningsstoffer, og produkterne har derfor tilknyttet et eller flere E-numre, som er en del af et internationalt anerkendt klassifikationssystem for fødevarer tilsætningsstoffer til mad- og drikkevarer. Klassifikation med et E-nummer sikrer, at den pågældende ingrediens overholder identitets- og renhedskrav, som ligger til grund for en videnskabelig toksikologisk vurdering af ingrediensen som en del af et almindeligt levnedsmiddel.

Hos nogle forbrugere er der alligevel en generel skepsis overfor tilsætningsstoffer og dermed E-numre, en skepsis der formentlig er afledt af, at nogle typer E-numre ses eller udlægges som levnedsmiddelkosmetik til at dække over en ringere kvalitet hos en fødevarer. Palsgaards ingredienser er stort set udelukkende baseret på vegetabiliske råvarer samt andre naturlige komponenter, og Palsgaards produkter har til sigte at forbedre og eller sikre levnedsmidlers struktur og stabiliteter i en moderne levnedsmiddelproduktion uden sigte på at vildlede forbrugeren med hensyn til et levnedsmidlets beskaffenhed. Gennem vores deltagelse i interesse- og brancheorganisationer (se afsnit 5) ønsker vi at føre en nuanceret dialog med beslutningstagere og forbrugerorganisationer om dette emne.

"Fødevareindustrien skal opmuntres til at forske i bedre produktionsmetoder, så fødevarer kommer ud til forbrugerne i et godt og varieret et udbud med færrest mulige tilsætningsstoffer."

Tage Leegaard, MF (K) fødevareordfører,
Kilde: altinget.dk, 16.12.10

"Som forbrugere må vi kræve, at vi kan se, hvad det er, vi køber. Vi vil kunne se, hvad det er, vi sætter tænderne i."

Bente Dahl, MF (R) fødevareordfører,
Kilde: JydskeVestkysten, 15.02.10

For at efterkomme forbrugernes ønsker om færre E-numre har Palsgaard udviklet en serie stabilisatorer til iscreme, der kombinerer egenskaberne fra flere ingredienser, således, at iscremen kun behøver et enkelt eller to E-numre for at opfylde kravene til konsistens, holdbarhed og resistens overfor temperaturudsving.

TEKNISKE ANVENDELSER

Palsgaards produkter har fundet anvendelse udenfor fødevareindustrien, hvor vores vegetabilsk baserede emulgatorer er i stand til at erstatte petrokemiske produkter i traditionelle teknisk-kemiske anvendelser. Således finder vores emulgatorer tekniske anvendelser i en række andre sammenhænge, hvor emulsioner eller suspensioner skal dannes.

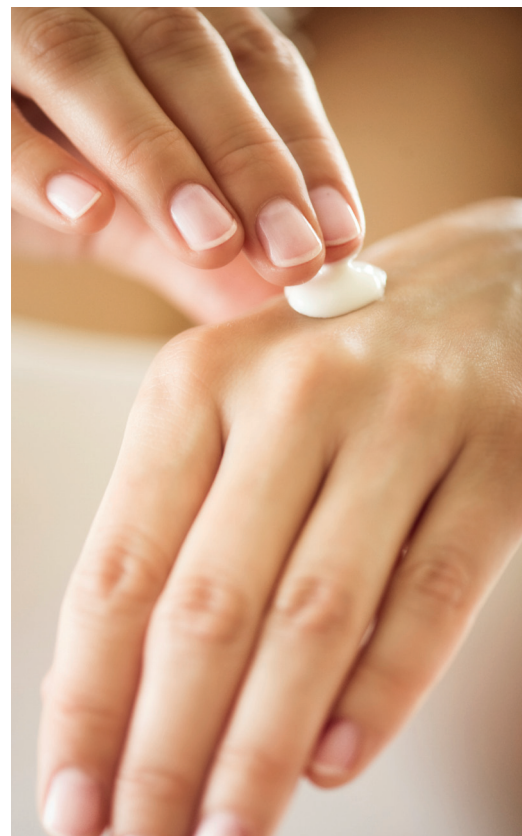
Palsgaards produkter indgår for eksempel i hudpleje- og kosmetikprodukter samt produkter, hvor kosmetikproducenter efterspørger vores produkter med baggrund i ønsket om oprindelse fra naturlige planteråvarer eller ønsket om at undgå visse kemikalier, som vores produkter kan erstatte.

Andre tekniske anvendelser er inden for polymer og plastindustrien, hvor valget af Palsgaards emulgatorer sker ud fra funktionelle betragtninger som f.eks. emulgatorer, der skal forhindre dannelsen af dug eller statisk elektricitet på plastoverflader. Vi har i denne forbindelse kortlagt de sundheds- og miljømæssige egenskaber ved denne type emulgatorer for at opnå registrering i henhold til det europæiske REACH-direktiv (om registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier samt begrænsninger for kemikalier). Med de bæredygtige vegetabiliske emulgatorer er vi med til at forberede overgangen til en vareproduktion med mindre brug af fossile råvarer

REDUKTION AF MADSPILD

De mængder fødevarer, der ender som affald i stedet for at blive indtaget møder stigende opmærksomhed i offentligheden – og ikke uden grund. Undersøgelser viser, at andelen af fødevarer, der ender som affald igennem produktionskæden og hos forbrugerne er 30-50%, hvilket er u hensigtsmæssigt både miljømæssigt, socialt og økonomisk. Emnet madspild blev således behandlet under fødevarekonferencen "Transforming Food Waste into a Resource" i EU-parlamentet i slutningen af 2010, hvor et af resultaterne blev et oplæg til en forpligtelse til global reduktion af madspild med mindst 50% inden år 2025 som et af FN's Udviklingsmål for århundredet.

Hos Palsgaard mener vi, at vi kan bidrage positivt til denne dagsorden, fordi vores emulgatorer og stabilisatorer medvirker til øget holdbarhed af madvarerne og til at holde dem friske i længere tid. Samtidig har vi som beskrevet i [afsnit 9](#) opnået en høj udnyttelsesgrad af vores råvarer og fundet genanvendelsesmuligheder for produktionsspildet.

12. BIDRAG TIL SAMFUNDET

Ud over at bidrage til samfundet gennem f.eks. de egenskaber og værditilvækst vores produkter tilfører fødevarerne og gennem de arbejdspladser, vi skaber, tilfører vi samfundet direkte værdi i form af donationer, vedligeholdelse og forskønnelse af naturarealer samt skattebidrag. Samfundsengagementet bunder i vores mission om at skabe en arbejdsplads med motiverede og godt samarbejdende medarbejdere og skal medvirke til at, vores medarbejdere er stolte af at arbejde hos Palsgaard, at de trives i deres omgivelser og at de ønsker at gøre en synlig forskel. Desuden håber vi med vores engagement i lokalsamfundene fortsat at opretholde et positivt forhold til vores naboer og lokale myndigheder og at fremme sundhed og kompetenceopbygning i lokalsamfundene.

LOKALT SAMFUNDSENGAGEMENT

Palsgaard Gods har en mere end 100-årig tradition for at engagere sig i det lokalsamfund, vi er en del af. Gennem tiden har Palsgaard og Schou Fondet givet bidrag til lokalsamfundet i form af faciliteter til glæde for områdets beboere. Af de væsentligste kan nævnes adgang til Slottets bibliotek, donation af kirken i Juelsminde, donation af 16,5 ha jord til etablering af Hellebjerg Idræts og Ungdomsskole, samt anlæggelse af en golfbane.

For at aflaste den tunge trafik, der har været til gene i det nærliggende beboelsesområde har vi arbejdet på at få etableret en alternativ offentlig vej, som leder den tunge trafik uden om området. Arbejdet har resulteret i et samarbejde med Hedensted Kommune, hvor Palsgaard har doneret et areal til kommunen, som har etableret vejen.

Palsgaard har opretholdt traditionen med at bidrage og give økonomisk støtte til lokalsamfundet og den frivillige indsats, der ydes i det lokale idræts- og fritidsliv. Vi har bidraget med en række faciliteter og aktiviteter, hvoraf udvalgte er beskrevet i det følgende.

I Mexico har vi indgået et samarbejde med organisationen CTDUCA, som arbejder for at hjælpe børn med

Downs syndrom til at blive bedre rustet til indlæring. Undersøgelser har vist, at disse børn er intolerante overfor mælkeprodukter og samtidig har et særligt behov for en ernæring indeholdende specifikke aminosyrer til modning af hjernen og centralnervesystemet. Vores udviklingsteam i Mexico udviklede et erstatningsprodukt for mælk, baseret på valleprotein der indeholder de vigtige aminosyrer. Projektet har vist synlige resultater hos børnene, men CTDUCA har ikke ressourcer til at opbygge den videnskabelige evidens for virkningen af denne særlige diæt. Derfor har vi på organisationens vegne ansøgt det nationale center for videnskab og teknologi om støtte til kliniske undersøgelser af virkningen.

Vi har i 2010 investeret i en hjertestarter, som er placeret udendørs således, at alle som færdes i området kan anvende den – også udenfor virksomhedens åbningstider. I forbindelse hermed er alle beboere i lokalsamfundet, foreninger og skolen blevet inviteret til et informationsmøde.

Vi har i samarbejde med Hjerteforeningen etableret Juelsminde Hjertesti på vores naturarealer. Formålet med hjertestier er at fremme motion og velvære og forebygge livsstilssygdomme. Daværende miljøminister Troels Lund Poulsen indviede Juelsminde Hjertesti i sommeren 2010.

Vi har støttet lokale skolers udflugter og skolebesøg på virksomheden, modtaget erhvervspraktikanter og holdt oplæg på skoler med information om mulige uddannelser.

VI UDGØR EN DEL AF DET LOKALE BRANDKORPS

Siden 2002 har en gruppe af vores medarbejdere udgjort en del af det lokale brandkorps i Juelsminde, de har således tilladelse til at forlade virksomheden til øvelser og brandbekæmpelsesopgaver, ligesom brandstationens tankvogn befinder sig på vores grund. Denne utraditionelle model er resultat af en aftale mellem Falck, daværende Juelsminde Kommune og Palsgaard og den har løst kommunens problem med at skaffe brandfolk til tilkald i dagtimerne.

Vi modtager personer i arbejdsprøvning, fleksjob og virksomhedspraktik i samarbejde med lokale myndigheder. I 2010 har vi haft 5 personer i arbejdsprøvning, 4 i fleksjob og 5 i praktik.

Vi stiller parken vederlagsfrit til rådighed for den selvstændige amatørteaterforening Palsgaard Sommerspil. Foreningen har over 350 medlemmer og opfører hver sommer forestillinger i Palsgaard Slotspark og bidrager derigennem til kulturlivet i området. I de seneste år er besøgstallet nået op på 10-15.000 pr. sæson.

I 2011 planlægger vi et projektsamarbejde med skoler i Horsens. Målet er at øge kendskabet til naturvidenskab fra 9. klassetrin til 3. G.

STØTTE TIL MENNESKER I NØD

I 2010 skabte to store naturkatastrofer akut behov for hjælp i Pakistan og Haiti. Palsgaard donerede begge gange beløb til organisationer, der har hjulpet ofrene.

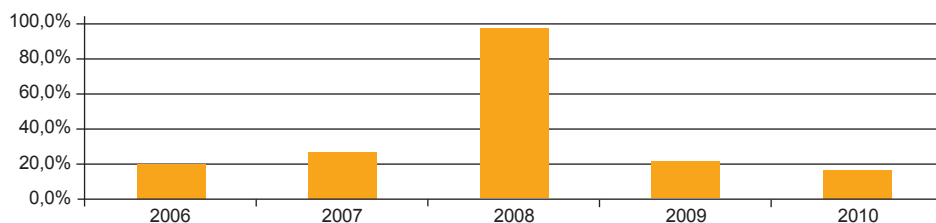
I julen 2010 har Palsgaard valgt at donere et beløb til Børnefonden i stedet for at give julegaver til kunderne.

En af vores ansatte i Singapore er fra Filippinerne, som blev ramt af kraftige oversvømmelser i 2009. Palsgaard har doneret et beløb til at hjælpe medarbejderens familie med genopbygning.

ANSVARLIG SKAT

En væsentlig del af Palsgaards bidrag til samfundet ydes gennem vores selskabsskat, og det er vores klare holdning, at skatten skal betales i de lande, hvor indkomsten tjenes. Palsgaard er en international virksomhed med varierende skatteforhold i de lande, hvor vi har aktiviteter. Vi overholder selvsagt enhver lovgivning på området og fører altid reelle forhandlinger med datterselskaberne om prissætning på produkterne med det mål, at prissætningen skal ske ud fra normale markedsvilkår, hvilket sikrer at indkomsten beskattes hvor den skabes.

Figur 13. Effektiv skatteprocent

Palsgaards effektive skattesats (se beregningsmetode s. 36). Den høje skatteprocent for 2008 skyldes, at koncernens resultat er meget lavt dette år, hvilket sammenholdt med korrektionen for forskellen mellem de danske og udenlandske satser giver en høj effektiv skattesats.

13. DATAOVERSIGT

Indikator	Enhed	2006	2007	2008	2009	2010
Energi						
Energiforbrug, samlet	kWh pr kg færdigvare	1,40	1,40	1,36	1,26	1,19
Energiforbrug, el	MWh	10.439	10.554	11.140	10.946	11.215
Energiforbrug, fossil	MWh	26.278	31.618	33.059	31.905	32.845
Emissioner						
CO ₂ -emissioner	kg pr kg færdigvare	0,47	0,45	0,44	0,40	0,32
CO ₂ -emissioner	ton	12.314	13.658	14.406	13.438	12.029
NO _x -emissioner	kg	20.907	26.011	25.652	23.749	6.142
SO ₂ -emissioner	kg	19.929	23.671	25.217	19.556	1.406
Vand						
Vandforbrug	m ³	93.800	110.600	113.936	110.646	136.289
Spildevand	l pr kg færdigvare	1,84	1,65	1,50	1,47	1,22
Spildevand	m ³	48.064	49.667	48.568	49.820	45.393
Afledte produkter og affald						
Afledte produkter	kg pr kg færdigvare	0,06	0,07	0,07	0,08	0,08
Affald (brændbart)	kg pr kg færdigvare	0,015	0,014	0,014	0,011	0,011
Affald (brændbart)	ton	377	400	429	339	360
Kemikalieaffald	kg	2.080	2.810	9.260	13.460	8.385
Overholdelse af myndighedskrav						
Antal vilkårsoverskridelser	Antal	0	0	0	0	0
Arbejds miljø						
Ulykker, total	Antal	5	8	4	7	9
Ulykker, DK	Antal	5	8	4	7	8
Ulykker, Holland	Antal	0	0	0	0	1
Ulykker, Kina	Antal	-	-	-	0	0
Ulykker, Mexico	Antal	0	0	0	0	0
Ulykkesfrekvens, DK	Antal pr. mio arbejdstimer	12	19	10	18	20
Medarbejderforhold						
Medarbejderomsætning	Antal års ansættelse	15,16%	19,92%	7,5%	11,8%	4,4%
Skat						
Effektiv skatteprocent	%	20,1%	26,9%	98,3%	21,2%	16,6%

14. ERKLÆRING FRA CSR REVISOR

REVISOR ERKLÆRING

TIL LEDELSEN I PALSGAARD*

Vi har gennemgået Palsgaards CSR-rapport for 2010 ("rapporten") med det formål at afgive en erklæring om de i rapporten indeholdte oplysninger og om anvendelsen af GRI's principper for rapportering af bæredygtighed som grundlag for rapporten. Selskabets ledelse har ansvaret for rapporten. Vores ansvar er på grundlag af vores gennemgang af rapporten at udtrykke en konklusion.

DET UDFØRTE REVIEW

Vi har udført vores gennemgang i overensstemmelse med den danske revisionsstandard RS 3000 (om Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger). Formålet med og omfanget af opgaven blev aftalt med selskabets ledelse og omfattede de emner, vi har afgivet konklusion om. Vi har på baggrund af en vurdering af væsentlighed og risici foretaget analytiske arbejdshandlinger og interview samt foretaget en stikprøvevis gennemgang af de oplysninger, der understøtter erklæringsemnerne. Det er vores opfattelse, at vores arbejde er egnet som grundlag for at afgive en konklusion med begrænset grad af sikkerhed om erklæringsemnerne. Ved en sådan opgave opnås der en lavere grad af sikkerhed, end hvis der var foretaget revision.

KONKLUSION

Ved den udførte gennemgang er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til ikke at konkludere,

- 1) at de i rapporten indeholdte oplysninger er i overensstemmelse med den beskrevne rapporteringspraksis, som anført i [afsnit 2](#) og [afsnit 15](#), og oplysninger indrapporteret fra fabrikker og andre forretningsenheder, og
- 2) at Palsgaard anvender en praksis til rapportering af bæredygtighed, der overholder GRI's principper for sådan rapportering. GRI-indekset på side [38-39](#) viser, hvor de relevante oplysninger om de enkelte elementer og indikatorer ifølge GRI's retningslinjer er angivet.

København, 17. maj 2011

DELOITTE

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Preben J. Sørensen
statsautoriseret revisor

* De enheder, "Palsgaard" omfatter, er angivet på side 3.

15. RAPPORTERINGSPRAKSIS

Rapportens datagrundlag omfatter de enheder, der er angivet i skemaet. Alle data for ressource- og råvareforbrug samt færdigvarer omfatter kun produktionsenheder. Data er indsamlet i det omfang de har været tilgængelige inden for rammerne af vores eksisterende systemer. Vi vil løbende indarbejde flere enheder i rapporteringen af data, således at vi fremover kan præsentere et mere komplet billede af virksomheden.

Indikator	Datagrundlag M=målt B=beregnet A=anslået	Beregningsmetode	Enheder omfattet af data P: Palsgaard A/S og Nexus A/S EH: Emulsion Holland MX: Palsgaard Mexico DK: Alle enheder i Danmark K: Palsgaard Kina
Råvareforbrug	B	Mængder vedr. årets produktion er primært baseret på selskabets indkøbsstatistikker, produktionsrapporter og optællinger.	P
Energiforbrug, el	M	Elforbrug er fastlagt på grundlag af opgørelse fra elleverandør.	P, EH, MX, K
Energiforbrug, fossil	M	Naturgas og olieforbrug er målt via direkte måler aflæsninger.	P, EH, MX
Energibesparelser	B	Resultater af energibesparelsesinitiativer er beregnet ud fra energiforbrug sammenlignet med mængden af færdigvarer.	P
Vandforbrug	M	Vandforbrug er opgjort ud fra egne målinger.	P
Emissioner	B	Som emissionsfaktorer er anvendt senest tilgængelige data fra Dong Energys eldeklarerationer for Vestdanmark, der er baseret på tal fra Energinet. CO ₂ -, NO _x - og SO ₂ -emissioner fra fossile brændstoffer er beregnet som forbrug gange aktuelle standardfaktorer udviklet af: Dansk Gasteknisk Center A/S ud fra antagelse om fuldstændig forbrænding.	P, EH, MX, K
Spildevand	M	Spildevandsmængder er bestemt på baggrund af måler aflæsninger på spildevandsanlægget. Grunden til at spildevandsmængden er mindre end vandforbruget er at en væsentlig del af vandet fordampes i køletårne.	P, EH, MX, K
Færdigvarer	B	Årets producerede færdigvaremængde er grundlag for miljøindikatorer og mål, der opgives pr kg. færdigvarer. Opgørelsen er primært baseret på salgsstatistikker, produktionsrapporter og optællinger.	P, EH, MX
Afledte produkter	B	Opgørelsen af afledte produkter er primært baseret på salgsstatistikker, produktionsrapporter og optællinger.	P
Affald (brændbart)	M	Affaldsmængderne er opgjort ud fra fakturaer fra de firmaer, som aftager affaldet.	P
Kemikalieaffald	M	Kemikalieaffald er opgjort på grundlag af modtagne vejesejler fra affaldsmodtagere	P
Antal vilkårs-overskridelser	M	Vilkårsoverskridelser er opgjort som antal overskridelse af de vilkår, hvor der er krav om måling.	P, EH, MX
Arbejdsulykker	M	Arbejdsulykker er opgjort på grundlag af registreringer af ulykker for alle medarbejdere, der har medført mere end én fraværsdag.	P, EH, MX, K
Ulykkesfrekvens	B	Ulykkesfrekvens er beregnet per 1 mio. arbejdstimer.	P
Medarbejderomsætning	B	Medarbejderomsætning og gennemsnitsanciennitet er beregnet på basis af data, trukket fra Palsgaards lønsystem.	DK
Medarbejderrelaterede data	B	Antal medarbejdere og arbejdstimer er beregnet på basis af data, trukket fra Palsgaards lønsystem.	P, EH, MX
Medarbejdertilfredshed	M	Medarbejdertilfredshed er baseret på Palsgaards medarbejdertilfredshedsundersøgelse, som foretages hvert 2. år og omfatter alle danske medarbejdere.	DK
Skat	B	Den effektive skatteprocent er opgjort af selskabet revisor på basis af koncernes resultat og de jf. regnskab og skatteopgørelse beregnede skatter.	DK, EH, MX, K

GILDEHALLEN

Igennem Palsgaard's historie har der altid været fokus på at skabe en god arbejdsplads for de ansatte. Etableringen af "Gildehallen" i 1915 er et godt eksempel på dette. Hallen skulle bl.a. anvendes til sociale arrangementer, ligesom den rummede et bibliotek for både ansatte og egnens beboere. Biblioteket eksisterer ikke længere, men der er fortsat stor aktivitet i "Gildehallen", som bruges til gymnastik og badminton og i forbindelse med sociale arrangementer på Palsgaard. Inspirationen til "Gildehallen" skal formodentlig findes i Einar Viggo Schou's arbejde med opførelse af Recreation Hall på Southall i England i 1911.

16 GRI-TABEL

GRI-tabellen bygger på GRI guidelines version 3.0. To indikatorer er udeladt i henhold til mulighed for udeladelse ('reasons for omission') af konkurrencemæssige hensyn.

GRI-reference	Betegnelse	Indikator – henvisning til rapporten eller angivelse af indikator	Afsnit
Profilindikatorer			
1.1	Statement from the most senior decisionmaker of the organization about the relevance of sustainability to the organization and its strategy.	Budskab fra ledelsen	4
2.1	Name of the organization	Virksomhedens navn	2
2.2	Primary brands, products, and/or services.	Produkter	3
2.3	Operational structure of the organization, including main divisions, operating companies, subsidiaries, and joint ventures.	Organisation	3
2.4	Location of organization's headquarters.	Hovedsæde	Bagsiden
2.5	Number of countries where the organization operates, and names of countries with either major operations or that are specifically relevant to the sustainability issues covered in the report.	Geografisk udbredelse	3
2.6	Nature of ownership and legal form.	Ejerskabsforhold	3
2.7	Markets served	Salgsorganisation	3
2.10	Awards received in the reporting period.	Palsgaard har ikke modtaget priser i rapporteringsperioden	-
3.1	Reporting period for information provided.	Rapporteringsår	2
3.2	Date of most recent previous report	Dette er Palsgaards første CSR-rapport	-
3.3	Reporting cycle	Rapporteringsfrekvens	4
3.4	Contact point for questions regarding the report or its contents.		Bagsiden
3.5	Process for defining report content, including: <ul style="list-style-type: none"> • Determining materiality; • Prioritizing topics within the report; and • Identifying stakeholders the organization expects to use the report. 	Bæredygtighedsagendaen	2 og 5
3.6	Boundary of the report	Rapportens omfang, omfang for data	2 og 15
3.7	State any specific limitations on the scope or boundary of the report	Rapportens omfang, omfang for data	2 og 15
3.8	Basis for reporting on joint ventures, subsidiaries, leased facilities, outsourced operations, and other entities that can significantly affect comparability from period to period and/or between organizations	Juridiske enheder omfattet af rapporten	2
3.9	Data measurement techniques and the bases of calculations, including assumptions and techniques underlying estimations applied to the compilation of the Indicators and other information in the report.	Datagrundlag	15
3.12	Table identifying the location of the Standard Disclosures in the report	GRI-tabel	16
3.13	Policy and current practice with regard to seeking external assurance for the report.	Påtegning	14
4.1	Governance structure of the organization, including committees under the highest governance body responsible for specific tasks, such as setting strategy or organizational oversight	Ledelsesstruktur og ansvarsfordeling	5
4.2	Indicate whether the Chair of the highest governance body is also an executive officer	Ansvarlig leders stilling som administrerende direktør i Palsgaard Gods A/S	5
4.3	For organizations that have a unitary board structure, state the number and gender of members of the highest governance body that are independent and/or non-executive members.	3 medlemmer af bestyrelsen, hvoraf 1 er kvinde	
4.4	Mechanisms for shareholders and employees to provide recommendations or direction to the highest governance body.	Palsgaard har ikke mekanismer herfor	
4.8	Internally developed statements of mission or values, codes of conduct, and principles relevant to economic, environmental, and social performance and the status of their implementation	Palsgaards Mission, vision, værdier og Code of Conduct bygger på principperne i FNs Global Compact	5
4.13	Memberships in associations (such as industry associations) and/or national/international advocacy organizations in which the organization: <ul style="list-style-type: none"> • Has positions in governance bodies; • Participates in projects or committees; • Provides substantive funding beyond routine membership dues; or • Views membership as strategic 	Medlemskab af organisationer	5
4.14	List of stakeholder groups engaged by the organization.	Interessenter	2
4.15	Basis for identification and selection of stakeholders with whom to engage.	Proces til udvælgelse af interessenter	2 og 5

GRI-reference	Betegnelse	Indikator – henvisning til rapporten eller angivelse af indikator	Afsnit
Performanceindikatorer (C=core-indikator)			
EN1 (C)	Materials used by weight or volume.	Råvareforbrug	9
EN3 (C)	Direct energy consumption by primary source.	Energiforbrug, samlet	9
EN3 (C)	Direct energy consumption by primary source.	Energiforbrug, fordelt på el og fossilt	13
EN5	Energy saved due to conservation and efficiency improvements.	Energibesparelser som følge af optimering	9
EN7	Initiatives to reduce indirect energy consumption and reductions achieved.	Energibesparende produkter	6
EN8 (C)	Total water withdrawal by source	Vandforbrug	13
EN13	Habitats protected or restored.	Bevarelse af naturarealer	9
EN16 (C)	Total direct and indirect greenhouse gas emissions by weight.	CO ₂ -emissioner	13
EN20 (C)	NO, SO, and other significant air emissions by type and weight.	NO _x - og SO ₂ -emissioner	13
EN21 (C)	Total water discharge by quality and destination.	Spildevand	13
EN22 (C)	Total weight of waste by type and disposal method.	Affald	13
EN23 (C)	Total number and volume of significant spills.	Udledning til jord	9
EN28 (C)	Monetary value of significant fines and total number of non-monetary sanctions for noncompliance with environmental laws and regulations.	Antal vilkårsoverskridelser	13
LA7 (C)	Rates of injury, occupational diseases, lost days, and absenteeism, and number of workrelated fatalities by region.	Ulykker, ulykkesfrekvens og geografisk fordeling. Palsgaard har ikke haft dødsulykker.	8 og 13
LA8 (C)	Education, training, counseling, prevention, and risk-control programs in place to assist workforce members, their families, or community members regarding serious diseases	Støtte til lægehjælp og behandling	12
SO1 (C)	Nature, scope, and effectiveness of any programs and practices that assess and manage the impacts of operations on communities, including entering, operating, and exiting.	Bidrag til samfundet	12
SO5 (C)	Public policy positions and participation in public policy development and lobbying.	Deltagelse i organisationer / lobbying	5
PR2	Total number of incidents of non-compliance with regulations and voluntary codes concerning health and safety impacts of products and services, by type of outcomes	Fødevareresikkerhed	11
PR3 (C)	Type of product and service information required by procedures, and percentage of significant products and services subject to such information requirements.	Mærkning med E-numre	11
EC8 (C)	Development and impact of infrastructure investments and services provided primarily for public benefit through commercial, in-kind, or pro bono engagement.	Bidrag til off. vej, skole mm.	12
FP4 (C)	Nature, scope and effectiveness of any programs and practices that promote access to healthy lifestyles; the prevention of chronic disease; access to healthy, nutritious and affordable food; and improved welfare for communities in need (sector-specific).	Ingredienser til fedt-reducerede fødevarer og transfrie emulgatorer	11

we are
experts in
emulsifiers and
stabilizers for bakery,
confectionery, dairy, ice cream,
margarine and fine foods - and we
are happy to share our expertise. our
company values can be defined
words: **loyalty, responsibility** and
we aim to be the preferred partner
products, application service and know-
national food companies. to Palsgaard
loyalty means that we act as a reliable and honourable business
partner for our customers. we treat information confidentially and know
how to keep a business secret. to Palsgaard **responsibility**
means caring about the environment and being aware of our corporate
social responsibility; we have a goal to be CO₂ neutral by 2020 and
are members of SEDEX and RSPO. to Palsgaard **commitment**
means we are dedicated to getting the best results for our customers'
products - to the benefit of their customers. we care about our
employees and have a declared aim that Palsgaard must be
a pleasant place to work. Palsgaard we know that our
most important resource is the know-how and dedication
found in our employees. **Heart** we are committed to
getting the best results with our products in our pilot plants
and in your facilities. **Working** at Palsgaard we
don't sell standard solutions - we start with your needs.
Palsgaard - Heart Working **People** heart work is
the best way to achieve success - let us help you
get it. our products are produced according to the
strictest quality criteria. we are experts
in **emulsifiers** and **stabilizers**
and we are happy to share our
expertise with you. let our
pilot plants help you shorten
the step between **idea**
and your new product.
heart work is the best
way to succeed
- let us help
you do
so.

Palsgaard[®]
 Heart working people

Palsgaard A/S
DK-7130 Juelsminde,
Denmark
Phone +45 76 82 76 82
Fax +45 76 82 76 83
direct@palsgaard.dk
www.palsgaard.com